

Jubileum

Egy
igazságosabb
világ reménye

Jubileum az Ószövetségben

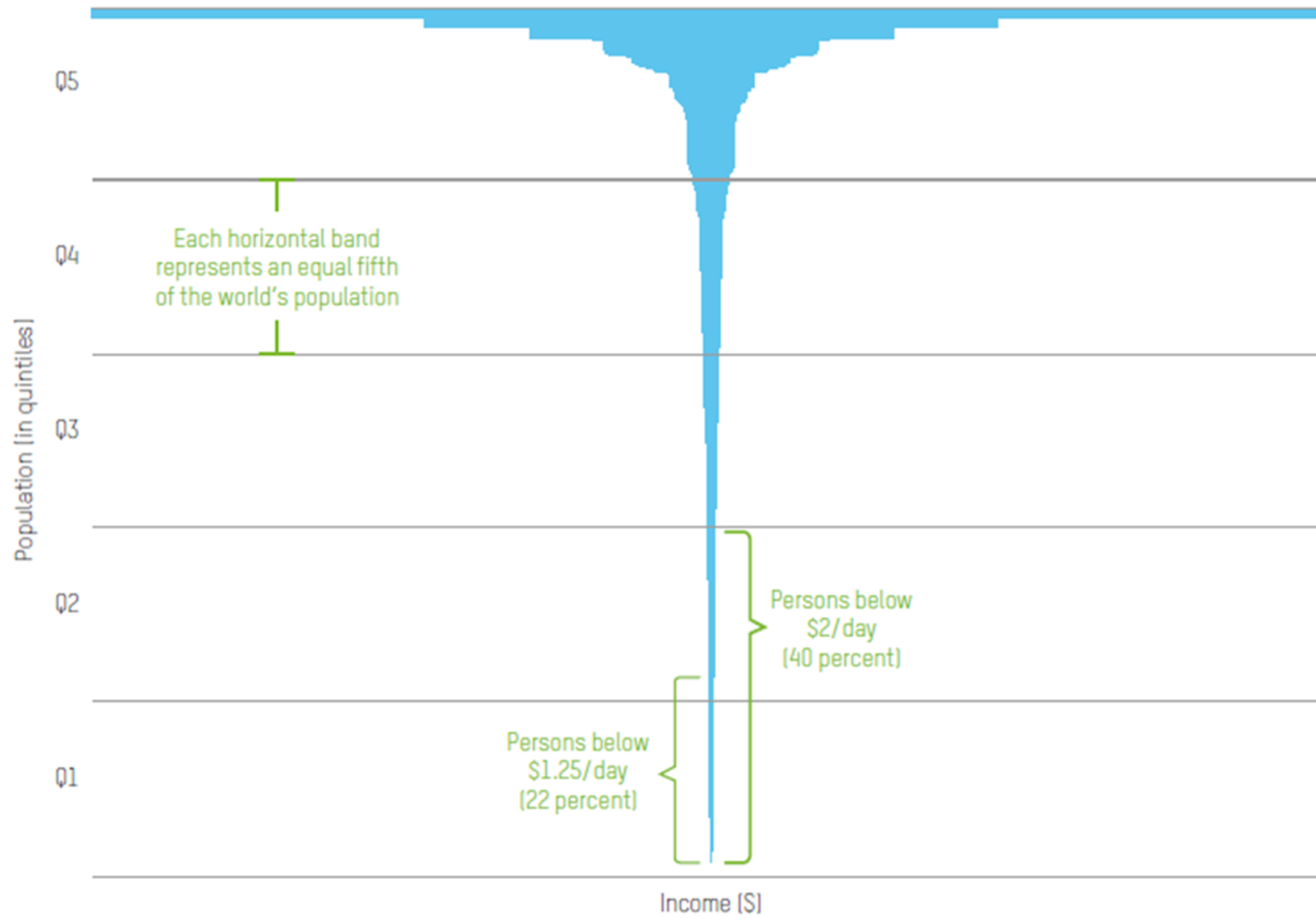
- ▶ jóbél - kosszarv, kürt (v. elengedés)
- ▶ Lev 25,8-55: minden 49./50. évben
 - ▶ adósságok elengedése
 - ▶ rabszolgák szabadon bocsátása
 - ▶ földek visszatérése az eredti tulajdonoshoz

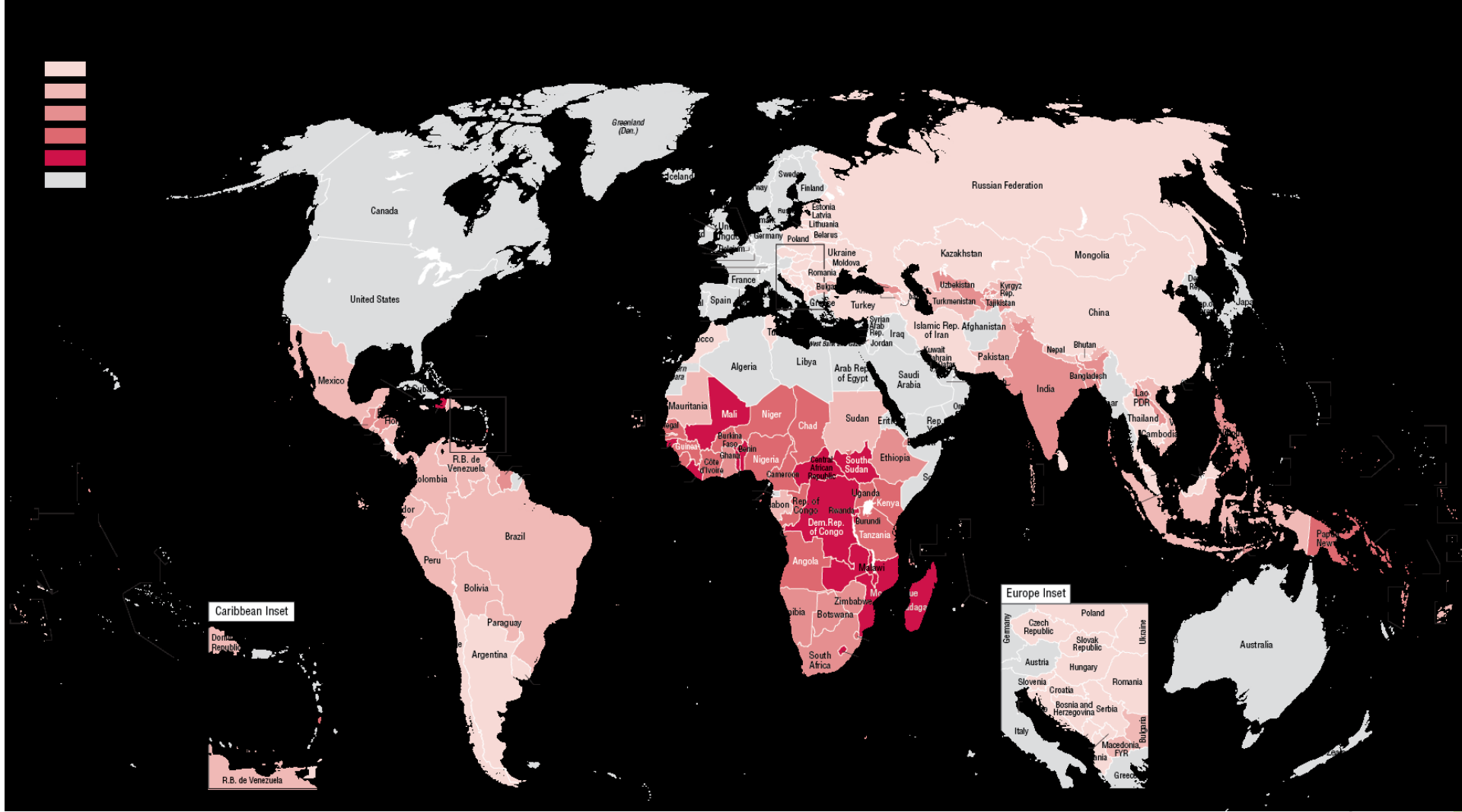

Igen messze vagyunk egy igazságos világtól

- ▶ United Nations' Sustainable Development Knowledge Center:
 - ▶ A leggazdagabb 1 Md ember a föld javainak 72%-át fogyasztja el évente - a legszegényebb 1Md-nak 1% jut.
- ▶ Az abszolút szegénység csökkent valamelyest, de ma is 2,7 Md ember él napi 2 dollárnál kevesebből.

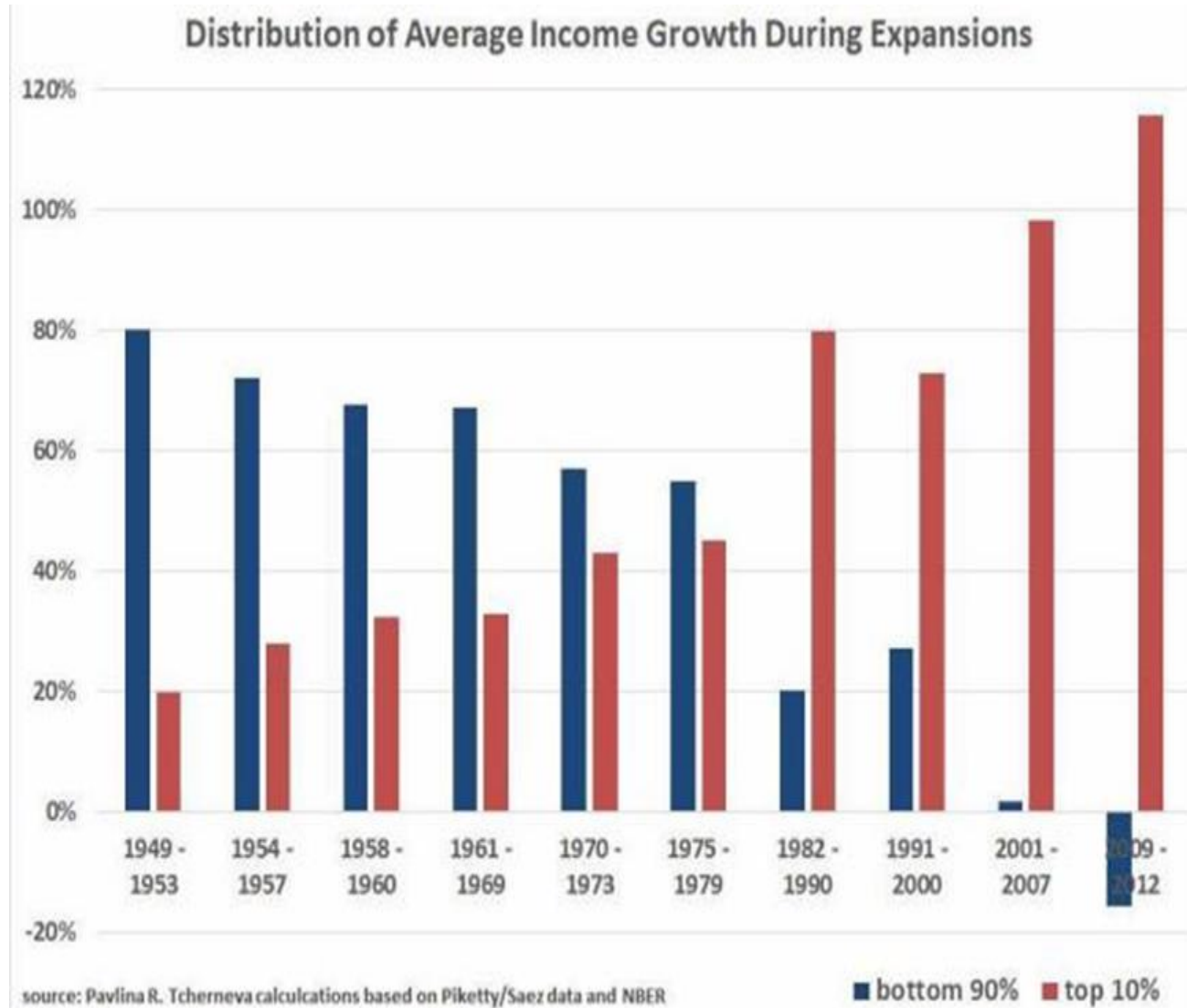
FIGURE 1: Global income distribution by percentile of population (\$)

- ▶ Kb. 9M ember hal éhen évente. Kb. 6 másodpercenként éhenhal egy gyermek a Földön.
- ▶ Öt év alatt (2007-2012) a Föld lakossága leggazdagabb 1%-ának reáljövedelme 31 %-al nőtt, míg a legszegényebb 40 % reáljövedelme 6 %-al csökkent.

„A győztes mindent visz” (1949-2012)

▶ Éves fegyverkezési kiadás (2023):

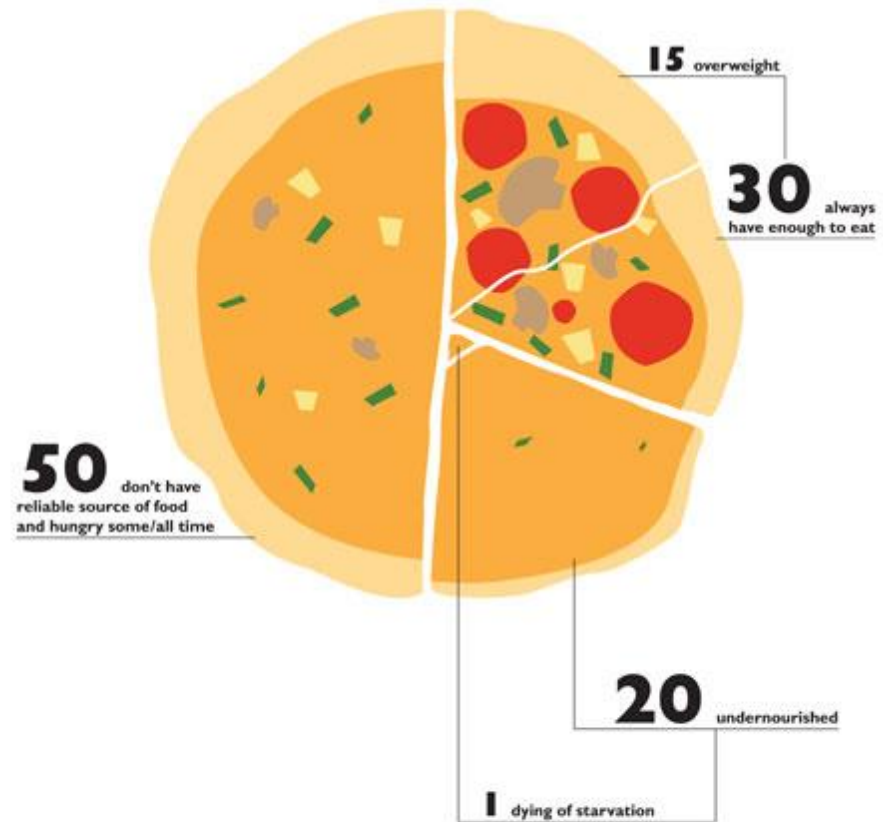
- ▶ Usa - 916 Md dollár
- ▶ Kína - 296 Md dollár
- ▶ Oroszország - 109 Md dollár
- ▶ Globális - **2443 Md dollár**

▶ ENSZ éves fejlesztési és humanitárius segély (2022): **51 Md dollár**

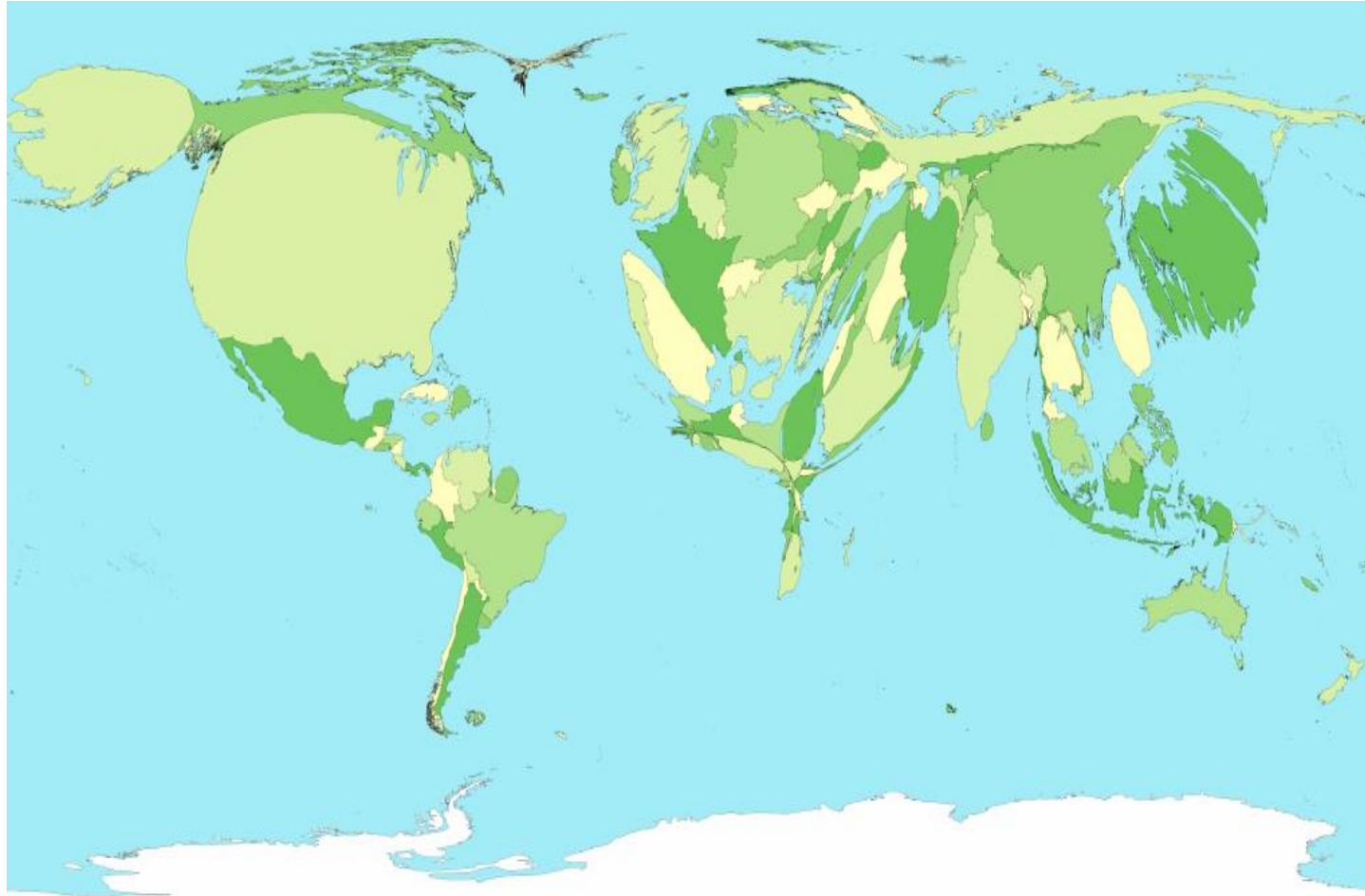
- ▶ ENSZ (OECD Development Assistance Committee) GDP 0,7 %
- ▶ az Egyházak Világtanácsának kezdeményezésére
 - ▶ Luxemburg - 1 %
 - ▶ Svédország - 0,89 %
 - ▶ Norvégia - 0,86 %
 - ▶ Németország - 0,85 %
 - ▶ ...
 - ▶ Magyarország - 0,26 %
 - ▶ USA - 0,23 %

If the world were a village of 100 people

FOOD

Energiafogyasztás

Forrás: Mark Newman, University of Michigan

<http://www-personal.umich.edu/~mejn/cartograms/>

Norvégia vs.
Kambodzsa

- ▶ A reálgazdaság és a pénzeszközök aránya valaha kb.: 1-1 volt, ma kb.: 1 - 9.
- ▶ Katharina Pistor: The Code of Capital;
Thomas Piketty: A tőke a 21. században.

- ▶ Az államadósságok kamatainak éves kifizetési terhe miatt sok fejlődő ország nem tud kellő anyagi forrást biztosítani az ország oktatásügyének, egészségügyének fejlesztésére.
- ▶ **54 ország** a jövedelme több mint **10%-át** adósságszolgálatra költi. **3,3 milliárd** ember él olyan országban, amely többet költ adósságszolgálatra mint **egészségügyre**.
- ▶ **2,1 milliárd** ember él ember olyan országban, amely többet költ adósságszolgálatra mint **oktatásügyre**.

- ▶ A Covid és az ukrajnai háború súlyosbította ezt a helyzetet.
- ▶ Ferenc pápa, a Pontifical Academy of Social Sciences és a Columbia Egyetem Initiative for Policy Dialogue felhívást intézett a világhoz és New York államhoz hogy tegyék lehetővé az államadósságok átstrukturálását, alakítsák ki ennek nemzetközi szabályozását.

- ▶ Magyarország adósságszolgálat a GDP 4% körül van (az Eu.-n belül az egyik legmagasabb).
- ▶ Magyarország a GDP kb. 6,2%-át költi az egészségügyre (Eu. átlag: 10,4%).
- ▶ Magyarország a GDP 5,1 %-át költi oktatásügyre (Eu. átlag: 4,7%).

► A „bűnös struktúrák” (Szent II. János Pál) megtörése

- Adóparadicsomok megszüntetése (New York; London; Tokyo). A gazdagok megadóztatása.
- Nemzetközi politikai tekintély (XVI. Benedek)
- Egy igazságosabb gazdasági rend felépítéséhez szükség van *a pénzügyek nyilvánosságára és a nemzetközi közösség fokozott iránymutató szerepére* (Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma 355. 364. 370).

A HAZAI VESZTESÉG

MAGYARORSZÁG VESZTESÉGE A GLOBÁLIS
ADÓCSALÁSOK RÉVÉN 1982-2010

241 MILLIÁRD DOLLÁR
70 EZER MILLIÁRD FORINT

3X

A MAGYAR ÁLLAMADÓSSÁG:

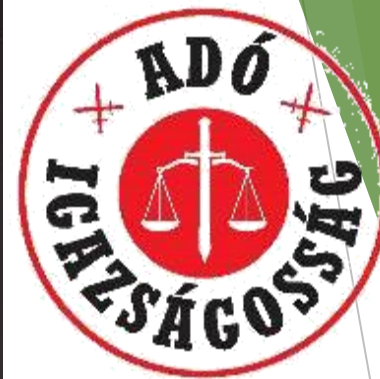
89 MILLIÁRD DOLLÁR
25,8 EZER MILLIÁRD FORINT

24X

AZ ELMÚLT 30 ÉV PRIVATIZÁCIÓS
BEVÉTELEI:

8,4 MILLIÁRD DOLLÁR
2,9 EZER MILLIÁRD FORINT

Forrás:

Éger Ákos, MTVSZ,
2017-11-20

EGYENLŐTLENSÉG

A LEGGAZDAGABB
8 EMBER VAGYONA

421 MILLIÁRD DOLLÁR
124 EZER MILLIÁRD FORINT

8 EMBER

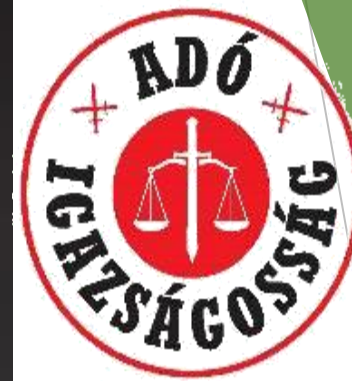

A VILÁG SZEGÉNYEBBİK
FELÉNEK VAGYONA

409 MILLIÁRD DOLLÁR
120 EZER MILLIÁRD FORINT

3,5 MILLIÁRD EMBER

Forrás: Éger Ákos,
MTVSZ, 2017-11-20

Egy újfajta világgazdaság álma

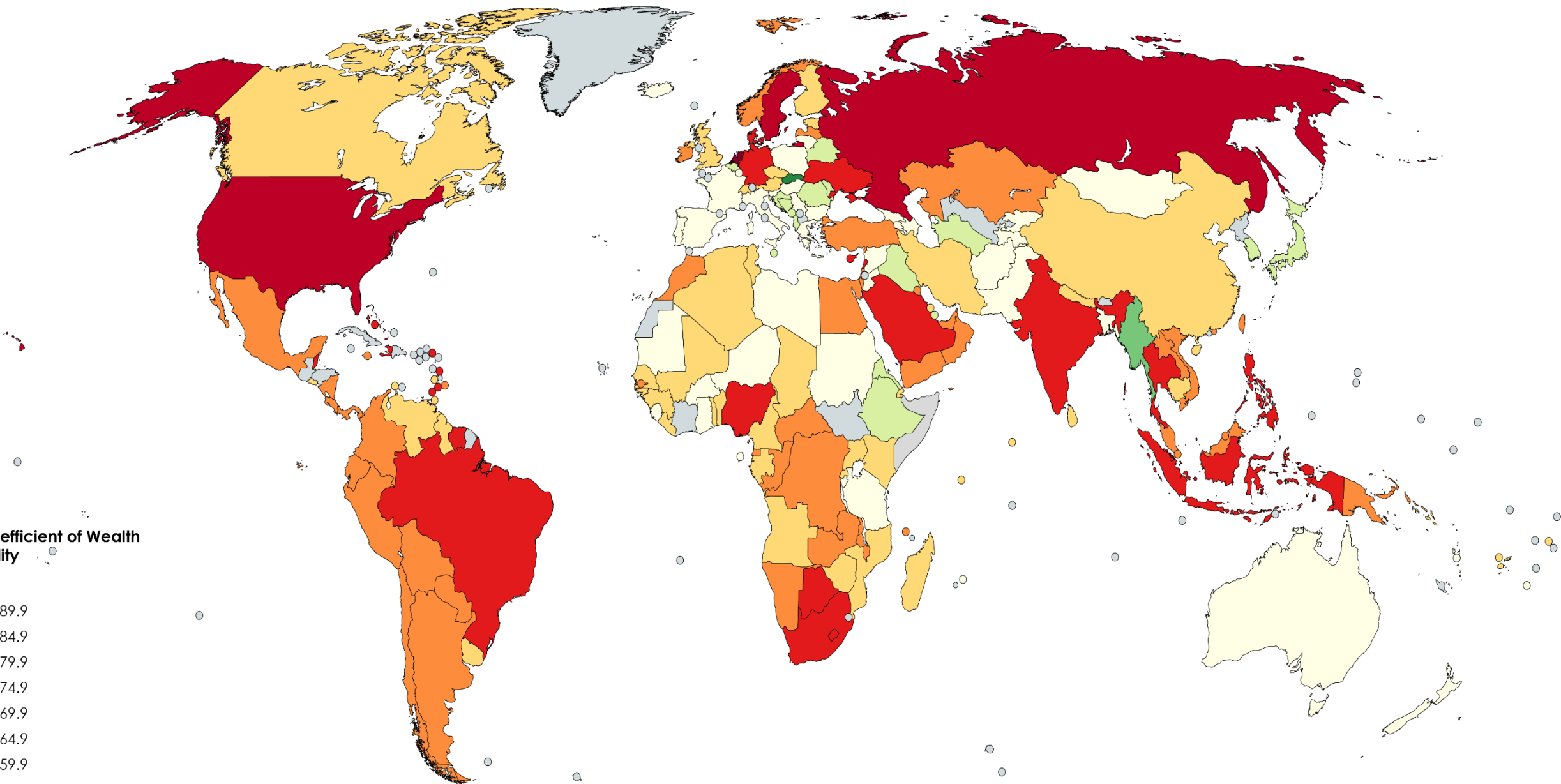
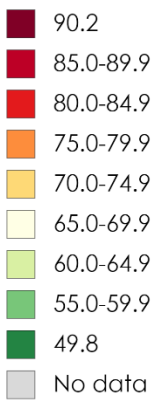
► A javak egyetemes rendeltetése

- A magántulajdon nem mindenek fölötti jog. Megelőzi a minden embernek emberhez méltó megélhetéshez való joga (Gaudium et spes 69).
„A keresztény hagyomány a magántulajdonhoz való jogot soha nem ismerte el abszolút és érinthetetlen jognak” (Az Egyház Társadalmi Tanításának Kompendiuma, 177). A javak egyetemes rendeltetése (Laborem exercens 14).

- ▶ A magántulajdon jó: védi az egyén szabadságát; hatékonnyá teszi a tulajdon használatát (pl. legelő; Gaudium et spes 71).
 - ▶ Az egyház sohasem tartotta helyesnek a magántulajdon megszüntetését, a kommunizmust.
- ▶ Ám a magántulajdon nem mindennek felletti jog. Ennek az erkölcsi alapelvnek a jogi, gazdasági konkretizálására lenne szükség.

- ▶ A gazdaság célja nem a haszon, hanem az ember. A teljes ember és minden ember java (közjó).
- ▶ A GDP félrevezető mérőszám. Sok gazdag országban óriási a GINI index (a gazdagok és szegények életminősége közötti különbséget mutató szám).

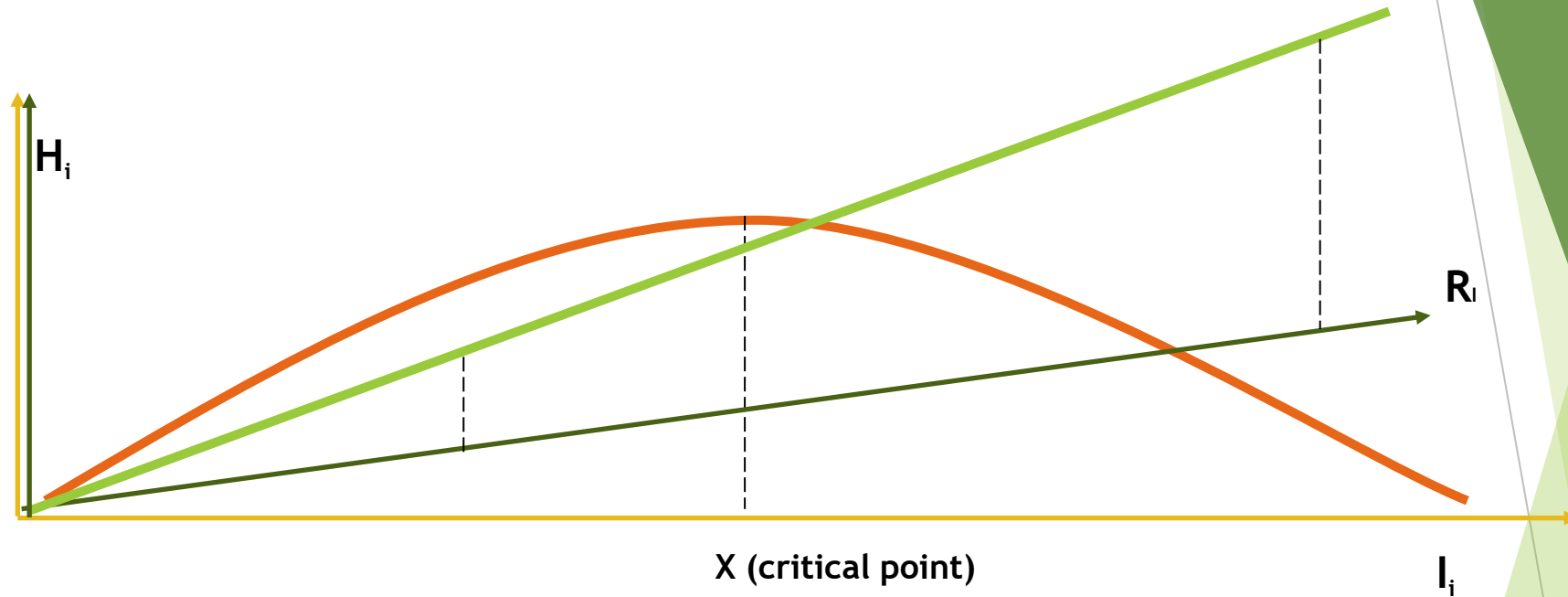
Gini Coefficient of Wealth Inequality

- ▶ „*A szabad verseny*, noha szilárd határok közé szorítva helyes és kétségtelenül hasznos dolog, teljességgel *képtelen, hogy a gazdaságot szabályozza*. Valami magasabb rendű és nemesebb erőt kellene tehát találni, amely ezt a hatalmat szilárdan és tisztán érvényesülve kormányozná, ez pedig nem más, mint a *társadalmi igazságosság és a társadalmi szeretet*.” (XI. Piusz pápa, Quadragesimo anno 88, 1931).

Boldogság paradoxon

*Easterlin, Kahneman,
Bruni
Kasser, Kocsis*

H = happiness

I = income, marketed goods

R = relational goods

- Építsünk egy igazságosabb világot!

